

YENİDOĞANDA BESLENME DESTEĞİ GEREKTİREN SORUNLAR VE HEMŞİRELİK BAKIMI

4

Ayşe ÜNSAL¹
Rabia KEÇİALAN²

GİRİŞ

Beslenme hayatın her döneminde önemlidir. Büyümenin en hızlı olduğu dönemlerden bebeklik döneminde ise beslenme ayrı bir önem taşımaktadır.¹ Termde yenidoğan, prematüre doğan ve yüksek riskli bebeklerin beslenmesinde oral, enteral ve parenteral beslenme yöntemleri yer alır.²Yenidoğanın gestasyonel yaşı, klinik durumu ve oral alabilme özelliğine göre tercih bu yöntemlerden biri ya da birkaç tecih edilir.Özellikle farklı yöntemlerle beslenme desteği gerektiren sorunu olan yenidoğanlarda oral beslenme dışındaki alternatif beslenme yöntemleri kullanılmalıdır.^{2,3}

Enteral Beslenme Yöntemleri

Besinlerin oral, orogastrik (O/G) nazogastrik (N/G) sonda ve transplorik sonda ile verilmesidir.

a. Oral beslenme:Bu beslenme yöntemi, 34. gestasyon haftasından büyük, klinik durumunda sorun olmayan, emme ve yutma refleksi olan, solunum sayısı dakikada 60'ın altında olan yenidoğanlarda tercih edilir.⁴

¹ Uzm. Hemşire, Ankara Şehir Hastanesi, Emzirme Danışmanlığı ve Relaktasyon Polikliniği, kelebek.0681@ hotmail.com

² Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, rkecialan@ibu.edu.tr

KAYNAKLAR

1. Köksal G, Özel HG. Bebek beslenmesi. Ankara: Sağlık Bakanlığı Yayın No: 726,2012.
2. Çay S, Geylani Güleç S. Yenidoğan beslenmesinde kullanılan enteral yöntemler ve hemşirelik bakımı. JAREN/Hemşirelik Akademik Araştırma Dergisi.2015;1(1):39-4.
3. Savaşer S. Yenidoğan Beslenmesi. Dağoğlu T, Görak G. (Eds.). Temel Neonatoloji ve Hemşirelik İlkeleri. İstanbul: Nobel Matbaacılık, 2002.
4. McKinney ES, Ashwill JW, Murray SS, James SR, Gorrie, TM ve Droske SC Maternal Child Nursing.WB Saunders Company,2000.
5. Tengir T, Çetinkaya Ş. Yenidoğan beslenmesinde kullanılan yöntemler ve hemşirelik bakımı. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi.2008;3(9):119-140.
6. Neyzi O,Ertuğrul T. Pediatri-1. İstanbul: Tayf Ofset, Nobel Tıp Kitabevi,2000.
7. Ovalı F. Prematüre Bebeklerin Takibi. Dağoğlu T.(Ed.). Neonatoloji. Alemdar Ofset, İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi, 2000.
8. Thoene, Melissa, Anderson-Berry. Ann. Early enteral feeding in preterm infants: A narrative review of the nutritional, metabolic, and developmental benefits. Nutrients. 2021, 13(7): 2289.
9. Sevinç E, Urgancı N, Erkan T. Çocuklarda Enteral Beslenme Rehberi, Türk Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Derneği Yayını, 2019. (20.03.2022.tarihinde <https://www.pedgastro.org/doc/rehber/Enteral%20Beslenme%20Rehberi.pdf> adresinden ulaşılmıştır)
10. Usta Y. Parenteral beslenme. Türkiye Klinikleri J Pediatric Science.2017; 13(3):178-88.
11. Kendirli T. Kritik çocuk hastada beslenme. Ankara Üniversitesi Klinisyen Dergisi.2011; 24:6.
12. Kültürsay N, Bilgen H, Türkyılmaz C. Sağlıklı Term Bebeğin Beslenmesi Rehberi, Türk Neonatoloji Derneği,2014. (22.03.2022 tarihinde http://www.neonatology.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/term_beslenme.pdf adresinden ulaşılmıştır)
13. Türkyılmaz C, Bilgen H, Kültürsay N. Turkish Neonatal Society Guideline On Parenteral Nutrition In Preterm Infants. Turk Pediatri Arsivi; 2018; 53(Suppl 1): 119-127.
14. Köksal, G. ve Özel, H. Prematüre Bebeklerde Beslenme. Çocuk Hastalıklarında Beslenme Tedavisi (7. Baskı) içinde (175-195). Ankara: Hatiboğlu Yayınevi, 2019.
15. Gürsoy T,Yurdakök, M. Prematüre bebeklerin beslenmesi. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi;2008; 51, 240-251.
16. Kültürsay N, Bilgen H, Türkyılmaz C. Prematüre ve Hasta Term Bebeğin Beslenmesi Rehberi. Türk Neonatoloji Derneği 2018 Güncellemesi. Ankara:22-8.
17. Harding J E, Cormack BE, Alexander T, Alsweiler JM, Bloomfield FH. Advances in nutrition of the newborn infant. The Lancet. 2017; 389(10079), 1660-1668.
18. Denne SC. Parenteral nutrition for the high-risk neonate. In Avery's Diseases of the Newborn. 2018; 1023-1031.
19. Patel P, Bhatia J. Total parenteral nutrition for the very low birth weight infant. in: Seminars in Fetal and Neonatal Medicine; 2017; 22: No. 2-7.

20. Türkyılmaz C, Bilgen H, Kültürsay N. Turkish Neonatal Society guideline on parenteral nutrition in preterm infants. *Turk Pediatri Arsivi*.2018; 53 (Suppl 1): 119-127
21. T.C Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü. (2019). TPN Solüsyonu Dolum Ünitelerine İlişkin Değerlendirme Kriterleri, (Ecz.Hicri Gökay). (22.03.2022 tarihinde <https://khgmverimlilikkalitedb.saglik.gov.tr/Eklenti/33833/0/tpn-solusyonu-dolum-unitesine-iliskin-degerlendirme-kriterleri-2019pdf.pdf>adresinden ulaşılmıştır)
22. Köşger P, Özer FE, Helvacı M. Preterm bebeklerde total parenteral beslenme ile ilişkilikomplikasyonların sıklığı ve risk faktörleri. *Journal of Pediatric Research*. 2016;3(3):149-53 DOI: 10.4274/jpr.29591
23. Patel P, Bhatia J. Total parenteral nutrition for premature infants:Practice aspects. *Journal of Natural Science*.2017; 3: 1-6.
24. Uzun K. Prematüre bebeklerde parenteral beslenme komplikasyonları, İstanbul Sa bahattin Zaim Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi.2022; 4 (1): 18-21.
25. Çökelek F. (Ekim). Parenteral Beslenme ve Hemşirelik Uygulamaları, 29. Ulusal Neonatoloji Kongresi UNEKO 29'da sunulan bildiri, Antalya, 2021.(24.03.2022 tarihinde <https://www.neonatology.org.tr/7081-2/>)
26. Al-Rafay SS, Al-Sharkawy SS. Educational outcomes associated with providing a comprehensive guidelines program about nursing care of preterm neonates receiving total parenteral nutrition. *Clinical Nursing Research*. 2012; 21(2), 142-158.
27. NICE National Institute for Health and care Excellence, Neonatal parenteral nutrition. 26 February (2020), 17-26. (30.04.2022 tarihinde<https://www.nice.org.uk/guidance/ng154/resources/neonatal-parenteral-nutrition-pdf-66141840283333ad-resinden> ulaşılmıştır)
28. Oygür N. Nekrotizan enterokolit. Yurdakök M, Erdem G (eds). Neonatoloji. 2. Baskı Alp Ofset I.p.552-6, 2004.
29. Uludasdemir D, KüçükS, Koyuncuoğlu E, Güner Başara S. Yenidoğanda nekrotizan enterokolit: Klinik izlem notlarının retrospektif değerlendirmesi . *Sakarya Üniversitesi Holistik Sağlık Dergisi*. 2018; 1(1), 39-51.
30. Tayman C, Tonbul A, Uras N, Kahveci H, Köseoğlu B, Tatlı MM. Preterm bebeklerde nekrotizan enterokolit için risk faktörlerinin değerlendirilmesi. *Güncel Pediatri*.2011; 9: 7-13.
31. Tansuğ N. Nekrotizan enterokolit ve tedavisi. *Sağlıkta Birikim*.2006; 1: 3: 22- 31.
32. Guillet R, Stoll BJ, Cotten CM. Association of H2-blocker therapy and higher incidence of necrotizing enterocolitis in very low birth weight infants. *Pediatrics*.2006; 117: 137-42.
33. Kavuncuoğlu S, Aldemir EY, Çelik N. Prematüre bebeklerde önemli bir morbidite nedeni; nekrotizan enterokolit: dokuz yıllık çalışmanın sonuçları. *Journal of Oncology Pharmacy Practice*. 2013; 5: 1: 13-20.
34. Kavuncuoğlu S, Öztürk E, Aldemir EY, Ceylan Y, Özbek S. Riskli gebelik nedeni ile izlenen annelerden doğan preterm bebeklerin erken dönem morbidite ve mortalite sonuçları. *Journal of Oncology Pharmacy Practice*. 2010; 2: 1: 27-30.

35. Kültürsay N. Prematüre bebeklerde nekrotizan enterokolitten korunma amacı ile probiyotik kullanımı. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*. 2012; 55: 204-210.
36. Jane S Lee, Richard A Polin. Treatment and prevention of necrotizing enteocolitis. *Seminars in Neonatology*. 2003; 8:449-59.
37. Dimmit RA, Lawrance R. Clinical management of necrotizing enterocolitis. *American Academy of Pediatrics*. 2001; 2:110-7.
38. Hoy CM, Wood CM, Hawkey PM, Puntis JW. Duodenal microflora in very-low-birth-weight neonates and relation to necrotizing enterocolitis. *Journal of Clinical Microbiology*. 2000; 38: 4539- 4547.
39. Lee JS, Polin RA. Treatment and prevention of necrotizing enterocolitis. *Seminars in Neonatology*. 2003; 8: 449- 459.
40. Deshpande G, Rao S, Patole S, Bulsara M. Updated metaanalysis of probiotics for preventing necrotizing enterocolitis in preterm neonates. *Pediatrics*. 2010; 125:921-930.
41. Gephart SM. Transfusion-associated necrotizing enterocolitis (TANEC): evidence and uncertainty. *Advanced Neonatal Care*. 2012; 12: 232–236.